

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce: **L.V. T.**, zastoupený JUDr. Janem Juračkou, advokátem se sídlem Znojmo, Tovární 7, proti žalované **Policii ČR – Oblastnímu ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Ostrava**, se sídlem Ostrava, Miličova 20, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě č. j. 22 Ca 379/2004 - 14, ze dne 17. 9. 2004,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností ze dne 19. 11. 2004 napadl žalobce (dále též stěžovatel) v záhlaví citované usnesení Krajského soudu v Ostravě, kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované č. j. AKT0080614, ze dne 2. 9. 2004. Napadeným výjezdním příkazem byla stěžovateli správním orgánem stanovena lhůta do 1. 10. 2004, ve které je žalobce povinen vycestovat z území České republiky.

Proti výjezdnímu příkazu podal žalobce dne 10. 9. 2004 žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, ve které tvrdí, že napadaný příkaz neobsahuje odůvodnění a že z něj nevyplývají důvody, pro které byl udělen. Má za to, že příkaz byl udělen předčasně, a to z toho důvodu, že dosud nebylo skončeno řízení ve věci žádosti stěžovatele o azyl. Udělení výjezdního příkazu považuje za nesprávné, jelikož podle něj nebyl dán žádný ze zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o pobytu cizinců) vyjmenovaných důvodů pro jeho udělení. Proto žádal soud, aby dle ust. § 78 odst. 1 a 4 zákona č. 150/2002 Sb.,

soudního řádu správního ve znění pozdějších předpisů (dále jen s. ř. s.) udělený příkaz zrušil a věc vrátil správnímu orgánu k dalšímu řízení.

O žalobě rozhodl Krajský soud v Ostravě napadeným rozsudkem tak, že žalobu podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) a § 68 písm. e) s. ř. s. odmítl, když dospěl k závěru, že výjezdní příkaz je úkonem správního orgánu vyloučeným ze soudního přezkumu podle ust. § 70 písm. a) s. ř. s. Dle názoru krajského soudu že výjezdní příkaz není rozhodnutí ve smyslu ust. § 65 odst. 1 s. ř. s., jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují veřejná subjektivní práva nebo povinnosti cizince, nýbrž se jedná o doklad, který opravňuje cizince k přechodnému pobytu na území ČR po dobu, která je nezbytná k provedení neodkladných úkonů a k vycestování z tohoto území, a to poté, co cizinci zaniklo právo na setrvání na území ČR, např. na základě rozhodnutí o správním vyhoštění, rozhodnutí o neudělení či odejmutí oprávnění k pobytu za účelem poskytnutí dočasné ochrany na území podle zákona č. 221/2003 Sb., rozhodnutí o zrušení platnosti víza k pobytu nad 90 dnů, rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k pobytu, nebo jako v tomto případě na základě rozhodnutí o neudělení azylu apod. Cizinec tedy může uplatnit své námitky týkající se oprávnění setrvat na území ČR v rámci příslušných řízení před udělením výjezdního příkazu.

Proti rozhodnutí krajského soudu podal žalobce prostřednictvím svého zástupce kasační stížnost, ve které tvrdí, že se krajský soud dopustil pochybení, když výjezdní příkaz neposoudil jako rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., a proto napadá jeho rozhodnutí z důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. pro nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Své přesvědčení, že výjezdní příkaz je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., stěžovatel nijak neodůvodnil.

Správní orgán ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 27. 12. 2004 uvedl následující: Dne 7. 4. 2004 bylo Oddělením cizinecké policie v Bruntále rozhodnuto o správním vyhoštění stěžovatele, ve kterém byla doba k vycestování z území České republiky stanovena do 7. 5. 2004. Dne 30. 8. 2004 učinil stěžovatel opakované prohlášení o úmyslu požádat o azyl. Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky dne 2. 9. 2004 odmítl zahájit řízení v této věci s poukazem na ust. § 10 odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu) poté, co stěžovateli nebyla podle ust. § 10 odst. 4 tohoto zákona prominuta stanovená lhůta. Týž den pak byl stěžovateli správním orgánem udělen výjezdní příkaz s platností do 1. 10. 2004.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas. Rozsudek byl žalobci doručen dne 5. 11. 2004 (zjištěno z doručky založené v soudním spise), kasační stížnost byla odevzdána k doručení držiteli poštovní licence dne 18. 11. 2004. Stěžovatel je zastoupen advokátem.

Při přezkumu napadeného rozhodnutí krajského soudu se Nejvyšší správní soud zabýval primárně otázkou, zda je výjezdní příkaz rozhodnutím ve smyslu ust. § 65 odst. 1 s. ř. s., a může být tudíž předmětem přezkumu v rámci správního soudnictví, či nikoli. Rozhodnutí krajského soudu o této otázce sice považuje Nejvyšší správní soud za správné, nicméně odůvodnění jeho stanoviska neshledal z hlediska rozsahu a obsahu vyčerpávajícím.

Podle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, č. j. 5 As 47/2003 - 72, je ke zjištění, zda je konkrétní úkon správního orgánu správním rozhodnutím, nutné zkoumat jak samotný

úkon, tak i právní normu, na jejímž základě byl učiněn. I když sám úkon splňuje formální znaky rozhodnutí, jedná se o správní rozhodnutí jen tehdy, vyžaduje-li i právní norma, aby tento úkon byl učiněn jako rozhodnutí; to je možno zjistit pouze interpretací právní normy.

Podle ust. § 50 odst. 1 zákona o pobytu cizinců na území České republiky je výjezdní příkaz dokladem, který uděluje policie z moci úřední po zrušení platnosti víza, po zamítnutí žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu, pokud uplynula platnost víza, po zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, povolení k pobytu nebo zvláštního pobytového povolení, po ukončení přechodného pobytu na území, k němuž se vízum nevyžaduje, po ukončení poskytování ochrany na území podle zvláštního právního předpisu nebo při správním vyhoštění. Z dikce tohoto ustanovení vyplývá, že udělení výjezdního příkazu je nutno chápat jako zákonodárcem předvídaný logický důsledek vydání jednoho z tímto ustanovením taxativně vyjmenovaných rozhodnutí. Příslušnému orgánu je přitom udělení výjezdního příkazu uloženo jako povinnost vždy, dojde-li k této zákonem předvídané skutečnosti.

Z uvedeného pak vyplývá, že policii, resp. ministerstvu zahraničních věcí se zde neukládá rozhodnout, zda výjezdní příkaz udělí, či nikoli, jinými slovy neukládá se mu posoudit, zda jsou v tom kterém případě dány podmínky pro jeho udělení, či nikoli, a podle toho rozhodnout, nýbrž ukládá se mu tento příkaz udělit vždy, když nastane zákonem předvídaná skutečnost. Nejenže tedy právní norma nepředepisuje pro výjezdní příkaz formální náležitosti rozhodnutí tak, jak bývají pravidelně procesními předpisy vyžadovány (výrok, odůvodnění, poučení o řádných opravných prostředcích; viz znění odst. 7 § 50 citovaného zákona: „Výjezdní příkaz má tvar štítku, který policie nebo Ministerstvo zahraničních věcí vyznačí do cestovního dokladu...“), ale zcela zjevně nepředpokládá ani samotný proces aplikace práva, tedy zjištění skutkového stavu věci, výběr adekvátní právní normy, posouzení, zda lze daný skutkový stav této normě podřadit, ani samotnou aplikaci této normy. Úkon, kterým se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti, ve smyslu ust. § 65 odst. 1 s. ř. s. však může být výsledkem pouze takového shora uvedeného rozhodovacího procesu. Tento závěr lze dovodit mimo jiné i z odst. 1 a 2 tohoto ustanovení s. ř. s., jakož i z ust. § 68 písm. a) a c) s. ř. s. Zde všude zákonodárce užívá pojem řízení, kterým je třeba rozumět formalizovaný postup před správním orgánem, který vydání rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 předchází. Uvedená kritéria výjezdní příkaz nesplňuje. Má-li pak Nejvyšší správní soud tento doklad klasifikovat, pak výjezdnímu příkazu přiznává spíše charakter administrativního opatření směřujícího k faktické realizaci právních účinků dříve vydaného rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že výjezdní příkaz udělený policií z moci úřední po zrušení platnosti víza, po zamítnutí žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu, pokud uplynula platnost víza, po zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, povolení k pobytu nebo zvláštního pobytového povolení, po ukončení přechodného pobytu na území, k němuž se vízum nevyžaduje, po ukončení poskytování ochrany na území podle zvláštního právního předpisu, nebo při správním vyhoštění, resp. Ministerstvem zahraničních věcí po uplynutí doby platnosti nebo po prohlášení neplatnosti diplomatického nebo zvláštního víza, po uplynutí doby platnosti nebo po prohlášení neplatnosti povolení k dlouhodobému pobytu vydávaného tímto ministerstvem anebo po ukončení přechodného pobytu na území, k němuž se vízum nevyžaduje, není úkonem správního orgánu zakládajícím, měnícím, rušícím nebo závazně určujícím práva nebo povinnosti (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), a jde tak o úkon vyloučený ze soudního přezkumu podle § 70 odst. a) s. ř. s. Krajský soud tudíž postupoval správně, když stěžovatelovu žalobu jako nepřípustnou odmítl.

Proto již jen jako poznámku obiter dictum Nejvyšší správní soud uvádí následující: Ze soudního spisu Krajského soudu v Ostravě je patrné, že dřívější řízení o udělení azylu stěžovateli bylo zahájeno dne 17. 7. 2001. Rozhodnutí o neudělení azylu bylo vydáno dne 11. 3. 2002. O žalobě proti tomuto rozhodnutí bylo rozhodnuto krajským soudem tak, že řízení bylo zastaveno dne 12. 6. 2003. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 16. 7. 2003. Z uvedeného vyplývá, že Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky rozhodl v souladu se zákonem, když odmítl zahájit řízení ve věci stěžovatelovy opakované žádosti o udělení azylu s poukazem na ust. § 10 odst. 3 zákona o azylu.

Rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 7. 4. 2004 tak bylo vydáno v době, kdy o žalobě proti původnímu rozhodnutí správního orgánu o neudělení azylu bylo již delší dobu pravomocně rozhodnuto krajským soudem, a tudíž nedošlo k porušení ust. § 119 odst. 4 zákona o pobytu cizinců.

Ze soudního spisu dále vyplývá, že opakované prohlášení o azylu ze dne 30. 8. 2004 bylo zjevně ovlivněno existencí rozhodnutí o správním vyhoštění, ve kterém bylo stěžovateli uloženo vycestovat z území České republiky do 7. 5. 2004, a tudíž motivováno snahou o další legalizaci pobytu na území České republiky. Naopak není zřejmé, o co se opírá přesvědčení stěžovatele, že výjezdní příkaz byl udělen před pravomocným skončením řízení o udělení azylu, a tudíž předčasně, byl-li udělen dne 2. 9. 2004, tedy v den, kdy bylo ministerstvem vnitra rozhodnuto o odmítnutí opětovného zahájení řízení ve věci azylu.

S ohledem na výše uvedené proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou dle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 15. prosince 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu